

דפנה ברק השיגה מיסמך סודי ביותר: תזכיר של חאשוגי למקפארלן על מגעי פרס-ערפאת

יאסר ערפאת היה מוכן להיפגש פומבית עם פרס

ערפאת קיים באמצעות מארוקו מגעים עם בגין

פרס שלח את אברשה טמיר כדי לחבל ביוזמה

בין פרס לערפאת

ערפאת
בנק שווייצרי

עמיד לרשותו את קשריו (של חאשוגי) עם שימזון פרס, ועי רפאת הסכים לכך.

בגישח פרס-ערפאת

דיווח חאשוגי: "עשיתי כפי שהבטחתי. טילפנתי לפרס, והוא הטיל על אחד מעוזריו הקרובים להיפגש איתי בלונדון. הוא הסמיך אותו לדבר בשמו."

(הערת המערכת: חאשוגי לא ציין בתזכיר מי האיש. יתכן שהיה זה נימרוד נוביק, יועצו המדיני של ראש הממשלה דאז.)

"כבינוסמן, הצעתי גישה המקובלת במשאומתן עיסקי. אמרתי שאין הישג ראלים חייבים להציע לפלסטנינים כבר בראשית תהליך-השלום מדינה עצמאית, אלא רק בית לאומי. זה הרבר שהם זקוקים לו כעת. הקמת המדינה תבוא לאחר-מכן, אחרי שהפלסטנינים יכירו בהחלטת 242."

"אחרי שהתקשר עם ירוש-לים, אמר הנציג הישראלי שעל בסיס זה תשמח ממשלתנו לפי תוח בשיחות עם הפלסטנינים, גם אם תכלול המישלחת חבי-רי-אשף."

בשלב זה הציג חאשוגי הצעה מ-הפכנית, הלקוחה מעולם העסקים. הבעיה היתה, בעיניו, ליצור בסיס של אמון, שיאפשר לשני הצדדים למי מש את הסכמתם העקרונית ולפתוח במשאומתן. וזאת היתה הצעתו:

כל אחד משני הצדדים יחד תוב על מיסמך משלו, שבו ינסח את הצעותיו לסיתרון הבעייה. שני המיסמכים יוסקרו (המשך בעמוד 37)

שהוא מוכן לקבל את כל החלטות האו"ם. האמריקאים דרשו, לעומת זאת, שהוא יכיר בנפרד ובמיוחד בהחלטות 242 ו-338, שאינן מוכירות את העם הפלסטניני.

חאשוגי אמר לערפאת: "יתכן כי הישראלים רוצים בשלום כמו הפלסטינים, ושהם היו עושים את הוויתורים הדרושים, אילו היו בטוחים שהפלסטינים יפגשו בהם במחצית-הדרך, ושיודיעו על כך לעולם. לכל הפחות, כדאי לנסות זאת. אתה תכיר בהם, והם יכירו בך, אמרתי."

דיווח חאשוגי: "ערפאת הסכים, ואמר שהיו לו כל מיני מגעים עם ישראלים, ובמיוחד

ערפאת נמשכה שמונה שעות תמימות. התרשמותו של חאשוגי: "הוא אדם בעל אינטליגנציה, והוא הרבה יותר סביר מכפי שהוא מצטייר בעיתונות המערבית."

לדוגמה: "הוא הגיב בצורה אדיבה כאשר סיפרתי לו שלא זה בלבד שנפגשתי עם פרס, אלא שאני גם מכיר אותו היטב, ושאיני רואה בו אדם אינטליגנטי. כאשר נוכחתי לדעת שאינו מודרעו, כפי שחששתי, המי שכתתי ואמרתי שאם הוא, ערפאת, יגיד לי שהוא מקבל את כל החלטות האו"ם, הוא יגלה שגם פרס מוכן לכך."

(הערת המערכת: חאשוגי לא ידע, כנראה, כי ערפאת הצהיר פעמים רבות

מריקאים להניח, כי יש לערבים שיני-אה נפשית עמוקה ליהודים."

● כמה מן הישראלים רוצים בלי ספק בשלום, אך רוב מקבלי-ההחלטות (בישראל) אינם רואים תועלת בשלום. כפי שהם רואים את הרברים, הם חופשיים עתה לעשות בי-פלסטנינים שבגדה המערבית באותו-נפשם, ואף להעבירם לירדן, מבלי להיתקל בהתי-נגדות רצינית."

● פרס חשב שהוא מבין את הבעיות הכלכליות של ישראל. בעיניו, התשובה היא פשוטה — לעשות שלום עם הערבים, גם במחיר מסירת

פרס
חתימה בכספת

ב עיקבות שיוחתייה הממושכות עם עדנאן חאשוגי, המיליארדר הסעודי, הגיע לירי דפנה ברק מיסמך סודי מיוחד-בימינו.

זהו תזכיר שכתב חאשוגי לרוברט (באר) מקפארלן, מי שהיה אז יועצו של הנשיא רונלד רגן לביטחון לאומי. כלומר: הבוס של המועצה לביטחון לאומי. (יורשו בתפקיד זה היה ג'ון פוינקסט, שהתפרסם בקשר עם פרי-שת-איראן.)

התזכיר של חאשוגי נכתב ב-1 ביולי 1985, בשיא כהונתו של שימזון פרס כראש ממשלת-ישראל.

עיקרו של התזכיר: דיווח על נסיונו של חאשוגי לתווך בין שימזון פרס ויאסר ערפאת.

פרס מוכן לוותר

חאשוגי הקדים לדיווח המעשי כמה ניתוחים פוליטיים בלתי-שיגרתיים. כפי שהוא אמר בעצמו, הוא רואה את הרברים מנקודת-הראות של בינוסמן בינלאומי. לדבריו, השקפותיו הולכות ומתקבלות על-ידי הקהילה הבינלאומית של אנשי-העסקים הגדולים, העוסקים בענייני המיזרח התיכון.

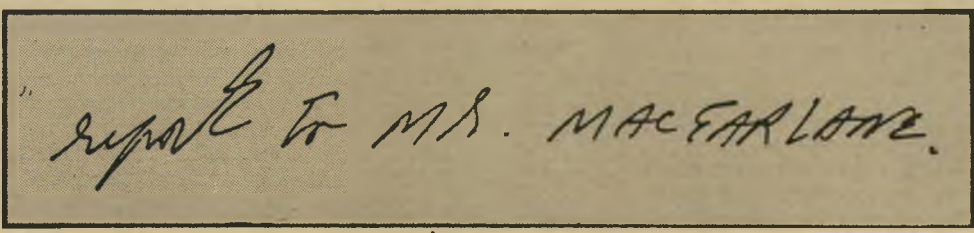
בין קביעותיו של חאשוגי:

● כעוד שכעבר היו עמי המיזרח התיכון, "ילדים" שציפו מן "האבא" האמריקאי להבין את בעיותיהם, הש תנה עתה המצב, ועל "הילדים" להבין את הבעיות של "האבא".

● כולנו — ערבים, ישראלים, אמריקאים — מאמינים שהיה זה לטובתנו אם יקום שלום.

● אפשר לומר כי, למרות האיבה, הערבים היו רוצים שהישראלים יהיו בצד שלהם.

● למרות זאת ממשיכים האי-

הנמזון, בכתב-ידו של חאשוגי*
דור' למר מקפארלן

The following qualification is in order. Many of the discussions from which remarks of the following pages are drawn dealt, unavoidably, with matters classified as TOP SECRET by the various governments. As a matter of self-discipline, however, I have imposed upon myself a "need to know" restriction by which I habitually avoid problems to which, in my particular role, I can offer no solutions. In the following pages I speak with the limitations an "international businessman" whose affairs take him

קטע מתוך התזכיר הסודי
סיווג סודי ביותר

קופמן קופץ

ביום החמישי שעבר רואיינה דפנה ברק בתוכנית "ערב חדש" בטלוויזיה החינוכית. במהלך הראיון מסרה כמה פרטים גולמיים על המיסך מן המופיע בעמוד זה. היא לא נכנסה לפרטים.

למחרת היום הודרו חברי הכנסת חיים קופמן, יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, לתבוע בירור על גלוויים אלה. קופמן לא הזכיר את ברק ואת העולם הזה, אלא דיבר באופן סתמי על גורם שניפגש עם חאשוגי. הוא תבע הקרה על תוכניתו של פרס להיפגש עם ערפאת.

קופמן לא ראה את המיסמך עד הרגע הזה. הוא הסתמך אך ורק על כמה מסוקים סתמיים שאמרה דפנה ברק בטלוויזיה.

עם שמיר ובגין. "היה לי קשה להאמין בזה, שהרי אילו באמת היו שמיר ובגין מקיימים עימו מגע, הוא לא היה מספר לי על כך, כי יש בכך הודאה שהוא החמיץ הודמנות גדולה מאוד. לסאדאת היתה בגין לפינה והשיג ממנו מה שרצה. סביר להניח שאילו היתה לערפאת הודמנות דומה, הוא היה תופס אותה באותה הצורה."

"ערפאת קיבל את דבריי ברוח טובה, כפי שקיוויתי, ואמר שאינו רוצה לתת רושם מוטעה בקשר למגעים אלה. חשיבותם ויעילותם, כצינור לחי-לופי-דברים משמעותיים. המגעים התי-נהלו, למעשה, באמצעות אנשים ניטי-רליים במארוקו. אנשים אלה הם איני-טלינגטיים ואפשר לסמוך עליהם, או-לם הם לא יכלו ליהנות מן האמון המי-לא של שני הצדדים."

חאשוגי הציג לערפאת לה-

באיות השם יש טעות. מקפארלן מאיית את שמו McFarlane